

Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău
Judecător: S. Papuha
Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Panov, M. Guzun, A. Minciuna

Dosarul nr. 2ra-801/17

ÎNCHEIERE

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei împotriva Partidului Politic „Partidului Socialiștilor din Republica Moldova” și Dodon Igor, președintele Partidului Socialiștilor din Republica Moldova privind anularea rezultatelor conferințelor ale organizațiilor teritoriale a Partidului Socialiștilor din Republica Moldova desfășurate în perioada 27 iunie - 29 iulie 2013, precum și a rezultatelor Congresului extraordinar al XI-lea din 03 august 2013, Congresului extraordinar al XII-lea din 28 septembrie 2014, Congresului ordinar al XIII-lea din 29 noiembrie 2015,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de către membrii Partidului Politic „Partidului Socialiștilor din Republica Moldova”, Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016 și hotărârea suplimentară din 12 octombrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 12 august 2013 Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinski Alexei s-au adresat cu cerere în instanța de judecată împotriva Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” și Dodon Igor, președintele PSRM, cu privire la anularea rezultatelor Conferințelor ale organizațiilor teritoriale PSRM desfășurate

în perioada 27 iunie 2013 - 29 iulie 2013, precum și a rezultatelor Congresului extraordinar al XI-lea din 03 august 2013, Congresului extraordinar al XII-lea din 28 septembrie 2014, Congresului ordinar al XIII-lea din 29 noiembrie 2015.

În motivarea acțiunii au indicat că, la 04 iunie 2013 a avut loc ședința Consiliului Republican al Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”. La ședința respectivă a fost adoptată decizia privind necesitatea desfășurării Congresului de partid extraordinar.

La 27 iunie 2013 a avut loc ședința Consiliului Republican al PSRM, la care a fost numită data desfășurării Congresului de partid extraordinar și anume data de 03 august 2013, totodată, a fost stabilită norma reprezentativității pentru delegați ai congresului nominalizat - 1 delegat de la 50 membri de partid. A fost stabilit și termen pentru desemnarea delegaților la congresul dat, adică, 23 iulie 2013.

Menționează că, art. 12 și art. 18 ale Legii privind partidele politice nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007 prevede că, fiecare partid politic se întemeiază și activează în baza Statutului și programului propriu, partidele politice sunt obligate să respecte legislația Republicii Moldova și prevederile statutelor lor.

Invocă că, potrivit pct. 4.3. al Statutului PSRM, organele de conducere în PSRM sunt: adunare organizației primare de partid, Conferință, Congres. Organele sunt valabile dacă la aceste adunări participă mai mult decât jumătate din membrii organizațiilor primare de partid sau delegaților aleși.

Conform pct. 4.13 al Statutului PSRM, Conferințele organizațiilor teritoriale de partid în unitățile administrativ-teritoriale de nivel al doilea îi aleg pe delegații la Congresul de partid politic conform normei reprezentativității, stabilite de Consiliul Republican. În conformitate cu pct. 4.12 al Statutului PSRM, Conferințele teritoriale în unitățile administrativ-teritoriale de nivel al doilea se convoc de Consiliul respectiv. Prin decizia Consiliului respectiv, precum și propunerea comisiilor de control (dacă acestea există) sau prin cererea organizațiilor primare de partid, care unesc măcar 1/3 din membrii partidului, care locuiesc pe teritoriu respectiv, se convoc Conferințe extraordinare. Norma reprezentativității pentru alegerea delegaților la Conferință se determină de Consilii respectiv, reieșind din condițiile locale.

În conformitate cu pct. 4.15 al Statutului PSRM, la decizia Consiliului Republican, Comisiei Republicane de Control, precum și la cererea organizațiilor de partid și asociațiilor lor care întrunesc nu mai puțin de 1/3 din membrii Partidului politic se convoacă Congresul extraordinar (neordinar) al Partidului politic. Congresul se convoacă de regulă, în decurs de o lună și se consideră deliberativ, dacă delegații, care participă la Congres, reprezintă mai mult de 50% din componența nominală a Partidului politic. Reieșind din prevederile Statului

susmenționate consideră că, în unitățile administrativ- teritoriale de nivel al doilea în perioadă iunie-iulie 2013 au fost desfășurate Conferințe teritoriale extraordinare ale PSRM, prin care au fost aleși delegații la Congresul extraordinar PSRM.

Totodată, indică asupra faptului că, atât în procesul desfășurării Conferințelor teritoriale extraordinare ale PSRM, cât și în procesul alegerii delegaților la Congresul extraordinar PSRM au fost comise încălcările multiple ale Statutului PSRM.

Invocă că, la 29 iunie 2013 a avut loc Conferința de partid mun. Chișinău. La Conferință au participat 68 delegați (din cei 73 aleși) din organizațiile primare de partid, care au ales 21 de delegați la Congresul PSRM.

Atrage atenția, că Conferința în cauză a fost convocată și, respectiv, desfășurată cu încălcări grave ale Statutului PSRM motivând că, potrivit pct. 4.12 al Statutului norma reprezentativității pentru alegerea delegaților la Conferință se determină de Consiliul respectiv, reieșind din condiții locale.

Indică că, în realitate astfel de decizie a Consiliului municipal al PSRM nu a fost adoptată, și prin urmare, alegerea și numărul delegaților la Conferința municipală de fapt, nicicum nu a fost reglementat nici de Consiliul municipal al PSRM, nici de Statutul PSRM.

Consideră că, luând în considerație norma reprezentativității stabilită de Consiliul Republican al PSRM (1 delegat de la 50 membri) din numărul delegaților aleși, adică 21 - rezultă că, organizația teritorială de partid mun. Chișinău constituie circa 1 050 de membri.

Astfel, explică că, de fapt la 20 mai 2013, numărul membrilor de partid din mun. Chișinău, conform datelor ale sectorului republican de evidență de partid, a fost doar de 679, dar nu 1 050. Concomitent, atrage atenția că, pentru comparație, la 18 ianuarie 2013 numărul membrilor a constituit 534 cetățeni. Astfel, pe parcursul primelor 5 luni ale anului 2013 au primit calitate de membru al partidului doar 145 de cetățeni, iar pe parcursul lunii iunie, a fost constituite 16 organizații primare de partid și au primit calitate de membru aproape 500 de cetățeni.

Consideră că, realitatea datelor susmenționate trebuie să fie apreciată foarte critic și provoacă îndoieli rezonabile.

Opinează că, Conferința de partid pe mun. Chișinău a fost convocată și desfășurată cu încălcările grave ale Statutului PSRM, iar delegați la Congresul PSRM au fost aleși cu încălcarea normei reprezentativității stabilită de Consiliul Republican al PSRM, și prin urmare rezultatele, adică, deciziile, procesele-verbale ale Conferinței trebuie să fie anulate, iar însăși Conferința urmează să fie convocată și desfășurată din nou în baza deciziei respective a Consiliului mun. Chișinău al PSRM și în strictă corespundere cu prevederile Statutului.

Reiterează că, la 20 iulie 2013 a avut loc Conferința de partid a raionului Anenii Noi. La Conferință au participat 20 așa numiți delegați din organizații primare de partid. Totodată au fost prezenți 2 membri ai Comitetului Executiv al PSRM.

Remarcă că, în același timp, deși în calitate de delegați, potrivit pct. 4.12 al Statului RM, pot fi aleși doar membrii PSRM, de fapt, din cei 20 delegați doar 3 cetățeni au avut la momentul desfășurării Conferinței calitate de membru al partidului, deși numărul real a membrilor PSRM în raion este de circa 200 de cetățeni. Însă, la Conferința în cauză a fost aleasă o nouă componentă a Consiliului raional PSRM care, în continuare a stabilit data convocării și norma reprezentativității Conferinței de partid raionale extraordinare care va alege delegați la Congresul PSRM.

Mai menționează că, Consiliului raional Anenii Noi PSRM ales legal în anul 2012 pentru perioadă de 4 ani, în cadrul împuternicirilor prezentate de pct. 4.12 al Statutului RM a adoptat decizia în general să nu desfășoare Conferință extraordinară raională. Această decizie a fost expediată prin poștă Consiliului Republican al PSRM și președintelui PSRM, d-lui Dodon Igor.

Reieșind din cele menționate consideră că, Conferința de partid din raionului Anenii Noi din 20 iulie 2013 a fost desfășurată cu încălcările grave ale Statului PSRM, iar decizia privind re alegerea Consiliului raional PSRM este pasibilă anulării, fiind adoptată de persoane neîmputernicite. Ca urmare, este pasibilă anulării și decizia Consiliului raional PSRM reales privind convocarea Conferinței de partid raionale extraordinare, cât și decizia (procesul-verbal) al Conferinței respective (dacă la data examinării deja a fost adoptată) referitor la alegerea delegaților la Congresul PSRM.

În raioanele Drochia, Edineț, Basarabasca, Briceni, Căușeni, Criuleni, Dondușeni, Rezina, Soroca și Mereșeni numărul membrilor PSRM este cu mult mai mic decât 120 de cetățeni, iar potrivit art. 8 alin. (1) lit. d) al Legii privind partidele politice nr. 294- XVI din 21 decembrie 2007 și pct. 4.4., 4.13. al Statutului PSRM în unitățile administrativ-teritoriale de nivel al doilea nu pot fi convocate Conferințe teritoriale.

Consideră că, în realitate, în baza nerespectării prevederilor pct. 3.4. al Statutului PSRM și, ca urmare, a reflectării neveridice (majorării) numărului membrilor partidului din partea persoanelor interesate și prin coordonarea acțiunilor din partea Consiliului Republican al PSRM, Comitetului Executiv al PSRM și Președintelui PSRM dl. Dodon Igor în raioanele respective au fost convocate Conferințe teritoriale, la care au fost aleși delegați la Congresul PSRM.

Reiterează că, articolul 19 al Legii privind partidele politice nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007 prevede că, deciziile partidelor politice și ale organizațiilor lor

teritoriale se adoptă cu votul majorității prevăzute de Statut.

Totodată, Conferințe de partid în raioanele menționate au fost convocate și desfășurate cu încălcările grave ale art. 8 alin. (1) lit. d) al Legii privind partidele politice nr. 294- XVI din pct. 3.4, 4.4., 4.11, 4.13, ale Statutului PSRM, iar rezultatele acestora, adică deciziile, procesele-verbale privind alegerea delegaților la Congresul PSRM, consideră că, trebuie să fie anulate.

Mai atrage atenția că, au fost adoptate decizii, ca în general să nu se desfășoare Conferințe extraordinare teritoriale, în limitele competenței sale, la ședințele Consiliilor organizațiilor teritoriale PSRM în raioane Anenii Noi, Cahul, Cantemir, Glodeni și în UTA Găgăuzia.

Totodată, în raioanele Cimișlia, Drochia, Edineț, Florești, Hâncești, Sângerei, Râșcani, pe parcursul desfășurării adunărilor organizațiilor primare de partid, precum și ale activiștilor lor, care au avut loc în perioadă iunie-iulie 2013, partea esențială a membrilor de partid nu a susținut ideea desfășurării Congresului extraordinar al partidului și a propus Consiliilor organizațiilor raionale respective de a recomanda Consiliului Republican al PSRM revizuirea hotărârilor sale din 04 și din 27 iunie 2013 privind convocarea Congresului extraordinar.

La 18 iulie 2013 s-au adresat cu o cerere de apel la Comisia Republicană de Control a PSRM. Au comunicat Comisiei despre încălcări concrete multiple ale prevederilor statutare comise la etapele de pregătire și de desfășurare a conferințelor organizațiilor teritoriale ale partidului. Au solicitat examinarea operativă a cererii și luarea măsurilor necesare pentru revizuirea hotărârilor Consiliului Republican al PSRM referitor la convocarea Congresului extraordinar, încă, răspuns la adresarea respectivă nu a primit.

La 25 iulie 2013 s-au adresat la Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău cu cerere de chemare în judecată privind anularea rezultatelor conferințelor teritoriale ale PSRM, în cererea respectivă au solicitat și aplicarea măsurii de asigurare în chip de interzicerea desfășurării Congresului PSRM extraordinar numit pentru 03 august 2013.

La 30 iulie 2013 a fost eliberată încheierea prin care a dispus restituirea cererii de chemare în judecată pe motivul că, reclamantii nu au atașat la cerere legitimațiile de partid.

La 03 august 2013 a avut loc Congresul extraordinar al PSRM, mulți delegați al căruia au fost aleși cu încălcările grave ale art. 8 alin. (1) lit. d) al Legii privind partidele politice nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007, pct. 3.4., 4.4., 4.11., 4.13. ale Statutului PSRM.

Rezultatele acestuia, adică, hotărârile, procesele-verbale ale comisiei de validare a Congresului PSRM consideră că, trebuie să fie anulate. Indicând că, în

conformitate cu pct. 1 al art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală împotriva sa.

Ulterior, prin cererea suplimentară din 04 decembrie 2013, reclamații au solicitat: anularea rezultatelor Conferințelor teritoriale PSRM din mun. Chișinău din 29 iunie 2013, din raionul Râșcani din 16 iulie 2013, precum și din raioane Cimișlia, Hâncești, Ialoveni, Nisporeni ca fiind convocate și desfășurate cu încălcările grave ale Statului PSRM, și anume a deciziilor (proceselor-verbale) Conferințelor privind alegerea delegaților la Congresul PSRM extraordinar al XI-lea din 3 august 2013, anularea rezultatelor Conferinței teritoriale PSRM din raionul Anenii Noi din 20 iulie 2013 ca fiind convocate și desfășurate cu încălcările grave ale Statului PSRM, anularea rezultatelor Conferințelor teritoriale PSRM din raioanele Basarabească, Briceni, Drochia, Edineți, Căușeni, Criuleni, Dondușeni, Rezina, Soroca, Strășeni, ca fiind convocate și desfășurate cu încălcările grave ale Statului PSRM, anularea rezultatelor Congresului PSRM extraordinar din 03 august 2013 (Hotărârilor Congresului adoptate, precum și a proceselor-verbale ale comisiei de validare a Congresului), anularea rezultatelor conferinței extraordinare a organizației teritoriale de partid din sec. Botanica, mun. Chișinău din 29 iulie 2013, anularea hotărârilor Comisiei Republicane de Control (procesele-verbale nr. 2,3) din 14 august 2013 și obligarea pârâților să prezinte înscrisurile care pot confirma sau combate declarațiile reclamațiilor și dovedi circumstanțe esențiale ale prezentului litigiu,

În aceeași zi, reclamantul Gorodinskii Alexei a primit răspunsul oficial prin poștă de la CRC la cererile de apel din 26 iunie 2013 și din 18 iulie 2013 semnate de el împreună cu reclamantii Crîlov Valentin și Gagauz Fiodor.

Totodată, atrage atenția, că toate cererile de apel indicate mai sus, în mod direct sunt legate cu acțiunea de bază inițială, înaintată de reclamantii la 12 august 2013.

Astfel, din răspunsul la cerere de apel din 25 iunie 2013 depusă de reclamantul Gagauz Fiodor reiese că, la 29 iulie 2013, înainte de desfășurarea congresului extraordinar al partidului din 03 august 2013, a avut loc Conferința extraordinară a organizației teritoriale PSRM din sect. Botanica mun. Chișinău. Ca rezultat, în cadrul Conferinței nominalizate a fost aleasă componența nouă a Consiliului organizației teritoriale sectoriale.

Conferința de constituire a organizației teritoriale PSRM din sect. Botanica, mun. Chișinău a avut loc la 18 ianuarie 2012. În cadrul conferinței a fost ales

Consiliul acestei organizații cu număr de 5 persoane: membrii de partid Cotruța Nicolae, Gagauz Fiodor, Gagauz Valerii, Labuneț Anatolii, Smirnov Eduard. În prezența participanților la Conferința dată dl. Smirnov E. a fost ales de către membrii Consiliului în funcția de președinte al lui, dar dl. Labuneț A. în baza instrucțiunii respective din 01 octombrie 2011, în funcția de secretar executiv al organizației teritoriale sectoriale.

La 04 iunie 2013, seara, în conformitate strictă cu prevederile pct. 4.5. al Statutului PSRM, în cadrul ședinței Consiliului organizației teritoriale PSRM planificate anterior, la care membrii de partid Labuneț A. și Smirnov E au lipsit intenționat, ei au fost eliberați din funcțiile sale de răspundere în cadrul organizației teritoriale sectoriale pe motivul activității lor nesatisfăcătoare.

După data de 04 iunie 2013 membrii Consiliului al organizației teritoriale PSRM din sect. Botanica, mun. Chișinău domnii Labuneț A. și Smirnov E., având susținerea plină în acțiunile sale nelegitime din partea președintelui PSRM au ieșit din limitele prevăzute de Statutul PSRM și din normele buneii credințe.

Astfel, conferința extraordinară a organizației teritoriale PSRM din sect. Botanica, mun. Chișinău din 29 iulie 2013 a avut loc înainte de Congresul extraordinar al PSRM din 03 august 2013 cu scopul alegerii componenței noi a Consiliului și pentru înaintarea candidaturilor în organele de conducere a partidului. Ea a fost convocată și desfășurată cu încălcările pct. 4.12 al Statutului PSRM. Consideră că, toate rezultatele ei (hotărârile) trebuie să fie anulate.

Menționează, că Comisia Republicană de Control a examinat toate cererile de apel din 26 iunie 2013 și din 18 iulie 2013 depuse de reclamanți în cadrul ședinței din 14 august 2013, însă în realitate, conform notelor ÎS „Poșta Moldovei”, plicul cu hotărârile CRC a fost trimis la 11 septembrie 2013 și a fost primit de doi reclamanți la 12 septembrie 2013.

Astfel, consideră că, toate termenele stabilite pentru examinarea a petițiilor au fost încălcate.

Mai indică că, cererea de apel din 18 iulie 2013 care a contestat argumentat modul de pregătire la congresul extraordinar al PSRM din 03 august 2013 a fost primită de adresat, deja după desfășurarea Congresului.

Toate răspunsurile CRC la cererile de apel din 25 iunie 2013, 26 iunie 2013 și din 18 iulie 2013 depuse de reclamanți demonstrează abordarea neobiectivă și superficială a Comisiei asupra încălcărilor statutare expuse de reclamanți. Ca rezultat, Comisia nu a îndeplinit funcțiile sale prevăzute de Statut, ce se confirmă prin următoarele dovezi. Președintele CRC, d-na Amelicichina (Percemli) Svetlana, fiind angajată la funcția de conducător al sectorului de evidență în aparatul partinic, este dependentă direct de la președintele PSRM. Obiectivitatea ei naște îndoieli

rezonabile. Aflându-se în anul curent în concediu de maternitate Amelicichina (Percemli) Svetlana nu a convocat cu aceasta privință ședința CRC. Vicepreședintele CRC dl. Elizarov Alexei, în fapt, a fost înlăturat de la îndeplinirea funcțiilor sale. La ședința CRC din 14 august 2013 el nu a fost invitat.

Astfel, la ședința CRC în calitate de membru a participat activ și nelegitim dl. Bîrsan Mihail care, fiind membru al CRC, în luna ianuarie 2012 a fost ales în funcția de președinte al Consiliului al organizației teritoriale PSRM din r-nul Sângerei.

Astfel, el a fost obligat să depună cerere respectivă în adresa CRC, în caz contrar, în baza prevederilor pct. 4.5. al Statutului, el trebuie să fie exclus din rândurile membrilor CRC.

Iar, reieșind din procesul-verbal al CRC nr. 2 din 14 august 2013, problemele abordate și întemeiate în mod detaliat de reclamantii nu au fost examinate în fond.

Mai mult decât atât, CRC neîntemeiat a recunoscut legalitatea creării în mun. Chișinău a comitetului organizatoric pentru convocarea Conferinței municipale extraordinare pe motivul că, Consiliul municipal PSRM din Chișinău nu există ce nu corespunde realității. Consiliul municipal PSRM din Chișinău a fost ales în componență actuală în anul 2010 și a participat activ la desfășurarea congresului al X-lea extraordinar (din 09 aprilie 2011 și din 18 decembrie 2011), precum și la alegerile locale generale din 2011, când a fost desemnat candidat la funcția de primar general al capitalei și a fost desemnată lista candidaților în Consiliul municipal Chișinău, ce are confirmare documentară. Deci, CRC a legalizat crearea comitetului organizatoric în locul Consiliului existent legal.

Prin cererea din 23 februarie 2015 privind completările cerințelor litigiului, reclamantii au solicitat anularea rezultatelor Conferințelor teritoriale PSRM din mun. Chișinău din 29 iunie 2013 din r-nul Râșcani din 16 iulie 2013, precum și din raioane Cimișlia, Hâncești, Ialoveni, ca fiind convocate și desfășurate cu încălcările grave ale Statului PSRM, anularea rezultatelor Conferinței teritoriale ale PSRM din raionul Anenii Noi din 20 iulie 2013 ca fiind convocată și desfășurată cu încălcările grave ale Statului PSRM, anularea rezultatelor Conferințelor teritoriale PSRM din raioanele Edineț, Căușeni, Criuleni, Rezina, Soroca, Strășeni, ca fiind convocate și desfășurate cu încălcările grave ale Statului RM, anularea rezultatelor Congresului PSRM extraordinar al XI-lea din 03 august 2013 (Hotărârilor Congresului adoptate, precum și a proceselor-verbale ale comisiei de validare a Congresului), anularea rezultatelor conferinței extraordinare a organizației teritoriale de partid din sect. Botanica, mun. Chișinău din 29 iulie 2013, anularea hotărârilor Comisiei Republicane de Control (procesele-verbale nr. 2, 3) din 14 august 2013, anularea rezultatelor Congresului PSRM extraordinar al XII-lea din 28 septembrie 2014 (Hotărârilor Congresului adoptate).

Prin cererea din 08 decembrie 2015, reclamanții au solicitat anularea rezultatelor Conferințelor de constituire ale organizațiilor teritoriale PSRM din raioanele Căușeni: (din 14 iulie 2013), Cimișlia (din 19 iulie 2013), Hâncești (din 22 iulie 2013) ca fiind convocate și desfășurate cu încălcări grave ale Statului PSRM

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016 s-a respins ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei împotriva Partidului Politic, Partidului socialiștilor din Republica Moldova și Dodon Igor, președintele Partidului socialiștilor din Republica Moldova privind anularea rezultatelor conferințelor ale organizațiilor teritoriale a Partidului socialiștilor din Republica Moldova desfășurate în perioada 27 iunie - 29 iulie 2013, precum și a rezultatelor Congresului extraordinar al XI-lea din 3 august 2013, Congresului extraordinar al XII-lea din 28 septembrie 2014, Congresului ordinar al XIII-lea din 29 noiembrie 2015.

Prin hotărârea suplimentară din 12 octombrie 2016 a fost respinsă cerința reclamanților Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinski Alexei în partea anulării Hotărârii Consiliului Republican al PSRM din 15 octombrie 2013 cu privire la excluderea din PSRM (procesul-verbal nr. 5 din 15 octombrie 2013), ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 08 iunie 2016 Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor și Gorodinski au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea apelului au indicat că, prima instanță nu s-a lămurit în esența cauzei și s-a eschivat de la examinarea pricinii în fond, dar pentru motivarea poziției sale s-a referit la prevederile art. art. 117 alin. (1), 118 alin. (1), 121, 130, 239 din CPC, ce nu poate servi drept temei pentru concluzie precum că, toate probele din dosar în ansamblu și interconexiunea lor au fost cercetate de către instanța multiaspectual, complet, nepărtinitor, în baza legii, iar argumentele și faptele, aduse de reclamanți, precum și de martorii audiați au fost examinate de către instanță prin prisma legislației în vigoare, deoarece aceste acțiuni nu se confirmă prin materialele dosarului.

Apelanții au constatat desfășurarea conferinței de partid în raionul Drochia, care, nu a avut loc și nu figurează în pretențiile apelanților. Totodată, instanța nu a elucidat pretențiile reclamanților privind legalitatea pregătirii și desfășurării acțiunilor, denumite de intimați ca Conferințele organizațiilor teritoriale ale PSRM în raioanele Căușeni, Criuleni, Ialoveni, Rezina, Soroca, Strășeni și Șoldănești.

Instanța, contrar propriei poziții stabilite și invocate în pct. 43, atestă că: „reclamanții, conform prevederilor Statutului PSRM (redacția din 2011), în caz de

nerespectare a prevederilor programului și a Statutului partidului, erau în drept să se adreseze cu cerere de apel la organul competent al partidului, cu scop de controlul respectării prevederilor Statutului partidului. Organul partidului care efectuează controlul asupra încălcărilor cerințelor statutare și de program Comisia Republicană de Control. Or, reclamantii nu au înaintat astfel de cereri de apel către organul competent al partidului, Comisiei Republicane de Control, privind efectuarea controlului referitor la încălcările Statutului la organizarea, desfășurarea și rezultatelor privind conferințele teritoriale PSRM din mun. Chișinău, r-nul Râșcani, r-nul Cimișlia, r-nul Hâncești, r-nul Ialoveni, r-nul Nisporeni, r-nul Anenii Noi, r-nul Basarabeasca, r-nul Briceni, r-nul Drochia, r-nul Edineț, r-nul Căușeni, r-nul Criuleni, r-nul Dondușeni, r-nul Rezina, r-nul Soroca, r-nul Strășeni, sec. Botanica mun. Chișinău.

Reiterează că, instanța de fond nu s-a pronunțat referitor la anularea Hotărârii Consiliului Republican al PSRM din 15 octombrie 2013 cu privire la excluderea lor din rândurile partidului (procesul-verbal nr.5), ce a fost constatată de apelanți și de Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău care, în contextul dat, prin încheierea sa din 16 august 2016, a restituit dosarul la Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău pentru emiterea unei hotărâri suplimentare.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că, motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

La 21 decembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 07 decembrie 2017 (f. d. 264, vol. III).

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 02 martie 2017, Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 07 decembrie 2016, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016 și celei suplimentare din 12 octombrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

În motivarea recursului recurenții afirmă că, instanțele judecătorești nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat eronat legea, invocând prevederile art. 432 alin. (1), (2) lit. c) CPC.

Menționează că, ambele instanțe au subliniat că, pretențiile recurenților pot fi examinate și soluționate prin adresările la Ministerul Justiției pe calea contenciosului administrativ, însă netemeinicia și ilegalitatea concluziilor nominalizate pot fi dovedite cu certitudine prin materialele acțiunii.

Afirmă că, orice acțiune a formațiunii politice și/sau conducerii acesteia, care nu se încadrează în prevederile actelor de constituire înregistrate de organul abilitat de stat, poate fi atacată de către membrii de partid, atât pe linie internă în cadrul partidului, cât și în judecată.

Opinează că, circumstanțele și raporturile juridice, care au avut importanță pentru soluționarea pricinii, precum și toate probele din doar nu au fost verificate și nici cercetate prin prisma normelor internaționale și jurisprudenței comunitare.

Reiterează că, recurenții au fost lipsiți de orice posibilitate de ași apăra pe cale judiciară drepturile sale prevăzute de lege, privind partidele politice și reglementate în Statut.

La 20 martie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) CPC, Curtea Supremă de Justiție a expediat cererea de recurs în adresa lui Dodon Igor, PP „Partidul Socialiștilor din Moldova” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii scrisorii. Corespunzător, în cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. (f. d. 14, vol. III).

La 18 aprilie 2017, intimatul a depus referință în întâmpinarea recursului, solicitând respingerea cererii de recurs ca fiind nefondată, cu menținerea în vigoare a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 2a – 3171/16 din 07 decembrie 2016.

Analizând circumstanțele de fapt și de drept privind admisibilitatea recursului, conform art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) CPC, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2) CPC.

În corespundere cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei de drept enunțate, instanța de recurs consideră că, recursul declarat de către Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei la 02 martie 2017 este depus în termen, deoarece la materialele dosarului nu există dovada recepționării de către recurent a copiei deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016.

Concomitent, materialele cauzei atestă că, recursul nu a fost examinat anterior, iar, conform art. 430 CPC, a fost intentat de persoana abilitată cu acest drept.

Ansamblul celor relatate, denotă că cererea de recurs nu a întrunit temeiurile de inadmisibilitate prevăzute în art. 433 alin. b), c), d) CPC.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC a temeiurilor invocate în recurs, dar având în vedere și poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, pentru considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) CPC.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea că, judecarea recursului exercitat conform secțiunii II-a, cap. XXXVIII al CPC, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, se accentuează caracterul extraordinar al aceste căi de atac, valorificată doar în cazurile excepționale circumscrise în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

Din acest punct de vedere, completul își propune să verifice esența și temeiurile recursului, argumentele ilegalității deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor consfințite în Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Completul judiciar subliniază că, în cauzele civile Convenția nu garantează un drept de recurs și că o eventuală procedura de examinare a admisibilității acestuia este în concordanță cu aceasta. (a se vedea, *inter alia*, Erik ØVLISEN împotriva Danemarcei, nr. 16469/05, 30 august 2006 sau Kukkonen împotriva Finlandei (nr. 2), nr. [47628/06](#), 13 ianuarie 2009, § 24).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că, justițiabilii se bucură în fața acestora de principiile unui proces echitabil consacrate în art. 6 alin. (1), în special, dreptul de acces la o instanță, dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. (a se vedea, *inter alia*, Lebedinschi împotriva Moldovei, nr. 41971/11, 16 septembrie 2015, § 32)

Referitor la primul aspect, instanța de recurs remarcă că, pot fi stabilite diferite limitări dreptului de acces al persoanei la o instanță judecătorească, în partea ce ține de admisibilitatea căilor de atac. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unui recurs pe probleme de drept pot fi mai stricte decât pentru o cale de atac ordinară. (a

se vedea, *inter alia*, „Levages Prestations Services” împotriva Franței, nr. 21920/93, 23 octombrie 1996, § 45 sau CASE OF LUORDO v. ITALY (Application no. [32190/96](#)) 17 July 2003, pct. 85).

Astfel, în corespundere cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 CPC prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) CPC constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că, aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, se atestă că reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de art. 433 și 432 alin. (2) – (4) CPC constau atât în a proteja interesul părții, cât și de a păstra rolul Curții Supreme de Justiție în asigurarea interpretării unitare a legii. Respectiv, aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei administrări a justiției. (a se vedea, *mutatis mutandis*, Affaire Trevisanato împotriva Italiei, nr. 32610/07, 16 decembrie 2016, § 36 - 37)

În speță, completul judiciar constată că, cererea de recurs declarată de către Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei este formulată în temeiul art. 432 alin. (1), (2) lit. c) CPC, astfel cum este cerut de art. 437 alin. (1), lit. f) CPC.

Completul apreciază că, prin reluarea criticilor deja cenzurate de instanța de apel, recurenții tind să obțină o nouă verificare a susținerilor sale, cu toate că, legea recunoaște doar dublul grad de jurisdicție și căile extraordinare de atac, iar nu și al treilea grad devolutiv.

În lumina celor relatate, completul constată că, încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, nedezvoltate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) CPC. Or, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din CPC.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit”, garantat de Convenție, completul judiciar notează că, obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, Helle împotriva Finlandei, Culegere de hotărâri și decizii 1997-VIII, 19 Decembrie 1997, §55).

Așadar, atunci când este necesară autorizarea unui recurs pentru a înștiința o instanță superioară privind capetele de cerere și pentru a pronunța în cele din urmă o decizie, art. 6 § 1 nu impune ca refuzul de a acorda o astfel de autorizație să fie însoțit de o motivație detaliată (a se vedea, *mutatis mutandis*, Kukkonen împotriva Finlandei (nr. 2), citat anterior, §24 și Bufferne împotriva Franței (dec.), nr. 54367/00).

În același timp, în jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a precizat că, dreptul expus supra în combinație cu dreptul la un recurs sunt în primul rând chestiuni de reglementare în drept intern și, este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip. (*a se vedea*, de exemplu, [Kukkonen împotriva Finlandei \(nr. 2\)](#), *ibidem*, § 25).

La acest capitol și în baza celor stabilite mai sus, instanța reține că, recursul declarat de către Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce-ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Astfel, acesta nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică este lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din deciziile judecătorești contestate, fiind neglijate în mod clar dispozițiile art. 432 alin. (1) – (4) CPC (a se vedea, *inter alia*, Valentin Gorizdra împotriva Republicii Moldova, nr. 53180/99 sau BURG și alții împotriva Franței (decembrie), CEDO 2003-II, nr. 34.763/02).

Suplimentar, completul de admisibilitate relevă că, recurenții Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei au declarat prezenta cerere, după ce au avut posibilitatea de a fi auziți de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea, *mutatis mutandis*, „Levages Prestations Services” împotriva Franței, citată anterior, § 48 – 50).

Prin urmare, completul judiciar apreciază că, recurenților Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei i-au fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CtEDO rezultă că, participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (a se vedea, *mutatis mutandis*, BLÜCHER împotriva Cehiei, nr. 58580/00, 11 aprilie 2005, pct. 65 – 67).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) CPC, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 CPC și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele determinate supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că, recursul declarat de către Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Crîlov Valentin, Gagauz Fiodor, Gorodinskii Alexei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Iuliana Oprea